

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ І МЕНЕДЖМЕНТУ**

(назва інституту, факультету)

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

(назва кафедри)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до вивчення дисципліни

«КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми

«Адміністративний менеджмент»

Вінниця 2025

Прямухіна Н.В. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Корпоративне управління» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» факультету права, публічного управління і менеджменту спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Адміністративний менеджмент». Вінниця, 2025. 22 с.

Розробила: д.е.н., проф., професор кафедри публічного управління та менеджменту Прямухіна Н.В.

Рецензенти:

1. **Кононенко В.В.**, завідувач кафедри публічного управління та менеджменту, доктор історичних наук, професор
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчене звання)
2. **Зелінська О.В** доцент кафедри публічного управління та менеджменту, к.т.н., доцент
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту (протокол № 2 від 21 серпня 2025 р.)

Рекомендовано до видання навчально-методичною комісією факультету права, публічного управління і менеджменту, протокол № 2 від 21 серпня 2025 р.

Методичні рекомендації з дисципліни «Корпоративне управління» призначені для формування у студентів системного розуміння принципів, механізмів і структур корпоративного управління, забезпечення єдності підходів до аналізу діяльності корпоративних утворень, а також для надання практичних орієнтирів щодо прийняття управлінських рішень і підвищення ефективності корпоративних відносин. Використання методичних рекомендацій здобувачами сприятиме отриманню навичок, компетентностей та програмних результатів, передбачених освітньою програмою.

© Прямухіна Н.В.
© Вінницький державний педагогічний
університет
імені Михайла Коцюбинського, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ «КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»	5
2. ПРОГРАМА КУРСУ «КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»	6
3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	7
4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	12
5. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ	13
6. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ	15
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	16
8. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	19

ВСТУП

Дисципліна «Корпоративне управління» спрямована на формування у здобувачів освіти системного розуміння принципів, структур і механізмів управління сучасними підприємствами та корпораціями. Вивчення курсу забезпечує здатність аналізувати корпоративну структуру, оцінювати ефективність діяльності органів управління та приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням інтересів усіх стейкхолдерів. Засвоєння теоретичних основ корпоративного управління сприяє розвитку критичного мислення, навичок стратегічного планування та управління ризиками в умовах динамічного бізнес-середовища.

Практична цінність дисципліни полягає у здобутті компетенцій для застосування методів корпоративного управління на підприємствах різних форм власності та масштабів діяльності. Методичні рекомендації допомагають здобувачам структурувати знання, виконувати практичні завдання, аналізувати кейси реальних компаній та розробляти пропозиції щодо оптимізації корпоративних структур і процедур управління. Таким чином, дисципліна «Корпоративне управління» є важливим інструментом підготовки фахівців, здатних ефективно впливати на розвиток корпоративних організацій та забезпечувати їх конкурентоспроможність.

Метою навчальної дисципліни «Корпоративне управління» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами корпоративного управління, інституційними та інформаційними інструментами забезпечення функціонування системи корпоративного управління на підприємствах.

Предметом курсу є вивчення теоретичних і практичних аспектів управління корпоративними організаціями, включно з організаційною структурою, функціями органів управління, механізмами прийняття рішень, корпоративною культурою та взаємодією з ключовими стейкхолдерами. Курс охоплює питання побудови ефективної системи корпоративного управління, оцінки її результативності, управління ризиками та забезпечення сталого розвитку підприємств різних форм власності.

Завдання навчальної дисципліни:

- застосування теоретичних аспектів корпоративного управління в практичній діяльності;
- використання основних елементів та принципів корпоративного контролю, механізм його здійснення в діяльності підприємств;

- застосування методів оцінки економічної ефективності корпоративного управління;
- формування системи органів корпоративного управління, принципів їх функціонування та форм підзвітності.

В результаті вивчення дисципліни студенти набувають таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

Результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ «КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»

Назва розділів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	зокрема		
		ЛК	ПЗ	СР
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи та учасники корпоративного управління				
ТЕМА 1. Теоретичні основи корпоративного управління	10	2	4	4
ТЕМА 2. Зовнішня сфера корпоративного управління	16	2	4	10
ТЕМА 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління	18	4	4	10
Разом за розділом 1	44	8	12	24
РОЗДІЛ 2. Організація та ефективність корпоративного управління				
ТЕМА 4. Стратегічне управління корпораціями	18	4	4	5

Назва розділів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	зокрема		
		ЛК	ПЗ	СР
ТЕМА 5. Управління корпоративними витратами	18	4	4	5
ТЕМА 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління	20	4	6	10
ТЕМА 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління	20	4	6	10
Разом за розділом 2	66	16	20	30
ІНДЗ	10			10
УСЬОГО ГОДИН	120	24	32	64

Примітка: ЛК – лекції; ПЗ – практичні заняття; СР – самостійна робота.

2. ПРОГРАМА КУРСУ «КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ»

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи та учасники корпоративного управління

ТЕМА 1. Теоретичні основи корпоративного управління

- 1.1. Сутність корпоративного управління та його роль у процесі господарювання.
- 1.2. Суб'єкти корпоративного управління
- 1.3. Об'єкти корпоративного управління в Україні
- 1.4. Інсайдерські та аутсайдерські системи корпоративного управління
- 1.5. Основні сучасні моделі корпоративного управління

ТЕМА 2. Зовнішня сфера корпоративного управління

- 2.1. Державне регулювання ринку цінних паперів.
- 2.2. Податкова політика в корпоративному секторі України.
- 2.3. Сутність та роль депозитарної системи в корпоративному регулюванні. Види депозитарної діяльності та її суб'єкти.
- 2.4. Фінансові посередники в системі корпоративного управління. Основні організаційні форми фінансового посередництва.
- 2.5. Роль фондової біржі та систем позабіржової торгівлі в регулюванні руху акцій. Позабіржова торговельна система.

ТЕМА 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління

- 3.1. Загальна система управління в акціонерних товариствах
- 3.2. Роль загальних зборів в управлінні корпорацією
- 3.3. Порядок формування і напрями роботи наглядової ради
- 3.4. Формування інформаційної системи корпорації

РОЗДІЛ 2. Організація та ефективність корпоративного управління

ТЕМА 4. Стратегічне управління корпораціями

- 4.1. Сутність стратегічного управління в корпораціях.
- 4.2. Сутність, принципи і задачі корпоративної стратегії.
- 4.3. Управління державними корпоративними правами

ТЕМА 5. Управління корпоративними витратами

- 5.1. Суть та актуальність управління витратами
- 5.2. Методи управління витратами
- 5.3. Роль і значення управління витратами в умовах ринкової економіки

ТЕМА 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління

- 6.1. Зміст, завдання і методи аналізу фінансової звітності
- 6.2. Користувачі фінансової звітності
- 6.3. Вимоги до фінансової звітності
- 6.4. Загальні положення діагностики. Попередня діагностика

ТЕМА 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління

- 7.1. Сучасні підходи до оцінювання ефективності корпоративного управління
- 7.2. Оцінка ефективності корпоративного управління
- 7.3. Оцінка якості корпоративного управління

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Обрання суб'єкта господарювання: суб'єкт господарювання (акціонерне товариство) повинен мати офіційний сайт та юридичну адресу. Інформацію потрібно внести до таблиці.

ПІБ студента	Юридична назва підприємства	Покликання на офіційний сайт

На сайті обраного підприємства має бути висвітлена організаційна структура підприємства, загальна інформація про види діяльності, корпоративні права підприємства, кількість працівників тощо

Загальні вимоги щодо виконання завдань:

Всі завдання виконуються **відносно обраного підприємства.**

Формат виконання: електронний документ (word), книжковий формат А4

Шрифт: Times New Roman, розмір 14, інтервал – одинарний.

Обсяг прописаний для кожного завдання.

Здобувачі, які навчаються за **індивідуальним графіком** прикріплюють завдання в Class-room.

Назва файлу (приклад для 1-го завдання): **Прізвище_Ім'я_КУ_завдання_1**

Перелік завдань для практичних занять

Завдання 1. Обсяг – 3-4 сторінки. Кількість балів - 3

- 1) дати характеристику об'єкта дослідження (назва; юридична адреса; форма власності; галузь; види діяльності; кількість працівників; основні установчі та локальні документи);
- 2) визначити і описати суб'єктів і об'єкт корпоративного управління обраного підприємства. Опис має включати назви конкретних суб'єктів;
- 3) опис емітента ЦП (розмір статутного фонду; види ЦП, які емітує підприємство; наявність інших ЦП, якими володіє підприємство);
- 4) визначити та описати систему корпоративного управління підприємства;
- 5) визначити модель корпоративного управління суб'єктом господарювання.

Завдання 2. Обсяг – до 2 сторінок. Кількість балів - 3

- 1) характеристика ЦП підприємства (форма ЦП; структура корпоративних прав, види, структура власників корпоративних прав);
- 2) динаміка виплати дивідендів за останні 3 роки та (за наявності) динаміка сплати ПДВ на дивіденди;
- 3) особливості обігу ЦП підприємства (продаж на ринку; залучення досліджуваним підприємством фінансових посередників, їх характеристика).

Завдання 3. Обсяг – до 5 сторінок. Кількість балів - 3

- 1) дайте характеристику системі управління в обраному АТ (структура управління; механізм управління);
- 2) опишіть додаткові органи управління підприємством (як саме вони долучаються до управління АТ);
- 3) опишіть та надайте розгорнуту характеристику управління АТ з боку акціонерів (як саме реалізуються функції управління акціонерами);
- 4) опишіть процедуру проведення зборів АТ відповідно до затвердженого законодавством порядку;

- 5) опишіть діяльність наглядової ради підприємства (кількість членів, структура, періодичність скликань; основні питання, які розглядаються);
- 6) опишіть інформаційні системи підприємства (види; призначення; в яких структурних підрозділах використовуються).

Завдання 4. Обсяг – до 4 сторінок. Кількість балів - 3

- 1) дайте характеристику системі стратегічного управління в обраному АТ (ключові задачі, специфіка процесів, принципи)
- 2) опишіть місію і філософію стратегії підприємства;
- 3) які сфери компанії охоплені цілями стратегії?
- 4) наведіть конкретні стратегічні зони господарювання, які беруться до уваги при розробці стратегії;
- 5) якому виду стратегії підприємство/компанія віддає перевагу, чому?

Завдання 5. Обсяг – до 5 сторінок. Кількість балів - 5

- 1) дайте оцінку механізму фінансової звітності підприємства (прозорість, вчасність розміщення, повнота, зручність, форми звітності, які розміщені у вільному доступі);
- 2) за результатами фінансової звітності (форми №1, 2) охарактеризуйте підприємство за останні 3 роки:
 - обсяги і динаміка результатів операційної діяльності;
 - обсяги і динаміка собівартості;
 - обсяги і динаміка чистого і нерозподіленого прибутку;
 - дебіторська/кредиторська заборгованість;
- 3) охарактеризуйте систему прогнозування фінансових результатів на підприємстві;
- 4) як **внутрішній** та **зовнішній** користувач дайте характеристику звітів про власний капітал, виокремивши основні показники. Про що вони свідчать? Чому, на вашу думку, ці показники є основними?
- 5) на основі припущення про те, що ви є на вибір: кредитором (або постачальником або фінансовим посередником або представником державних органів) зробіть оцінку звітності підприємства та висновок про підприємство на основі звітності.

Завдання 6. Обсяг – до 3 сторінок. Кількість балів - 3

- 1) опишіть та оцініть конкретні ризики корпоративного управління на підприємстві, наведіть бали кожного з ризиків та загальний бал;
- 2) опишіть складові, які визначають ефективність управління підприємством (наведіть конкретну інформацію по підприємству, опишіть кожен складову);

- 3) зробіть розрахунок показника оцінки якості корпоративного управління, обґрунтуйте результат.

Завдання 7. Практичне завдання. Оцінка управлінських та ресурсних можливостей підприємства. Кількість балів - 5

1. Проаналізуйте організаційну структуру управління підприємства.
2. Оцініть кадровий потенціал управлінської ланки та стабільність керівного складу.
3. Визначте фінансові ресурси й інвестиційні можливості підприємства.
4. Оцініть інноваційний потенціал та рівень цифровізації управління.
5. Сформулюйте висновок щодо сильних і слабких сторін управлінських ресурсів.

Завдання 8. Оціночне завдання. Аналіз ефективності корпоративних комунікацій. Кількість балів - 5

1. Охарактеризуйте систему комунікацій між рівнями управління.
2. Визначте ефективність зворотного зв'язку між керівництвом і персоналом.
3. Проаналізуйте рівень прозорості та доступу до управлінської інформації.
4. Визначте наявні проблеми у внутрішніх комунікаціях.
5. Запропонуйте шляхи підвищення ефективності корпоративних комунікацій

Завдання 9. Діагностичне завдання. Оцінка корпоративної культури. Кількість балів - 5

1. Визначте місію, цінності та ключові принципи корпоративної культури.
2. Проаналізуйте їх відповідність фактичній поведінці керівництва й персоналу.
3. Оцініть вплив корпоративної культури на мотивацію працівників і репутацію компанії.
4. Визначте рівень лояльності працівників до підприємства.
5. Запропонуйте напрями вдосконалення корпоративної культури.

Завдання 10. Аналітичне завдання. Оцінка ефективності корпоративної структури управління. Кількість балів - 5

1. Опишіть структуру корпоративного управління (власники, рада директорів, виконавчі органи).
2. Визначте розподіл повноважень між рівнями управління.
3. Оцініть ефективність прийняття управлінських рішень і механізми контролю.

4. Проаналізуйте взаємодію між менеджментом, власниками та працівниками.
5. Зробіть висновок щодо раціональності та гнучкості структури управління.

Завдання 11. Підсумкове завдання. SWOT-аналіз корпоративного управління. Кількість балів - 5

1. Сформулюйте сильні та слабкі сторони системи корпоративного управління.
2. Визначте зовнішні можливості та загрози, що впливають на підприємство.
3. Побудуйте SWOT-матрицю корпоративного управління.
4. Зробіть висновок про головні проблеми й резерви розвитку.
5. Запропонуйте напрями оптимізації корпоративного управління

Завдання 12. Порівняльне завдання. Аналіз корпоративних систем двох підприємств. Кількість балів - 5

1. Оберіть два підприємства однієї галузі (державне й приватне або вітчизняне й іноземне).
2. Порівняйте структури управління, корпоративну культуру та систему мотивації.
3. Визначте відмінності в розподілі повноважень і підзвітності.
4. Оцініть рівень прозорості та соціальної відповідальності.
5. Зробіть висновок про ефективність кожної моделі корпоративного управління

Завдання 13. Проєктне завдання. Розроблення програми вдосконалення корпоративного управління. Кількість балів - 5

1. Визначте стратегічну мету вдосконалення корпоративного управління підприємства.
2. Сформулюйте ключові напрями змін (структура, культура, комунікації, підзвітність).
3. Розробіть перелік практичних заходів і очікувані результати їх реалізації.
4. Визначте критерії оцінювання ефективності змін.
5. Підготуйте коротку аналітичну записку або презентацію програми.

Завдання 14. Стратегічне завдання. Формування стратегії розвитку корпоративного управління. Кількість балів - 5

1. Визначте стратегічну мету розвитку корпоративного управління підприємства.
2. Сформулюйте основні цілі та завдання на середньострокову перспективу (3–5 років).

3. Визначте ключові показники ефективності реалізації стратегії.
4. Обґрунтуйте очікувані результати (економічні, організаційні, репутаційні).
5. Розробіть короткий стратегічний документ або дорожню карту реалізації стратегії.

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Опрацюйте теми та дайте розгорнуті і обґрунтовані відповіді на запитання.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи та учасники корпоративного управління

ТЕМА 1. Теоретичні основи корпоративного управління

1. У чому полягає сутність корпоративного управління та його роль у сучасній економіці?
2. Хто є основними суб'єктами та об'єктами корпоративного управління в Україні?
3. Які відмінності між інсайдерською та аутсайдерською системами корпоративного управління?
4. Які існують основні моделі корпоративного управління у світі та які з них найефективніші для України?

ТЕМА 2. Зовнішня сфера корпоративного управління

1. Які основні напрями державного регулювання ринку цінних паперів в Україні?
2. Як податкова політика впливає на діяльність корпоративного сектору?
3. Яку роль відіграє депозитарна система у функціонуванні корпоративного ринку?
4. У чому полягає значення фондових бірж і позабіржових систем у регулюванні обігу корпоративних цінних паперів?

ТЕМА 3. Учасники корпоративних відносин та органи корпоративного управління

1. Яка структура системи управління акціонерним товариством?
2. Які функції та повноваження мають загальні збори акціонерів?
3. Яким чином формується наглядова рада та які її основні завдання?
4. Яку роль відіграє інформаційна система у забезпеченні прозорості корпоративного управління?

РОЗДІЛ 2. Організація та ефективність корпоративного управління

ТЕМА 4. Стратегічне управління корпораціями

1. У чому полягає сутність стратегічного управління в корпорації?
2. Які принципи формування корпоративної стратегії?
3. Які основні етапи реалізації корпоративної стратегії?
4. Які особливості управління державними корпоративними правами в Україні?

ТЕМА 5. Управління корпоративними витратами

1. Яке значення має управління витратами для ефективності корпорації?
2. Які основні методи управління корпоративними витратами застосовуються у практиці?
3. Як класифікуються витрати корпорації?
4. У чому полягає роль управління витратами в підвищенні конкурентоспроможності компанії?

ТЕМА 6. Звітність та контролювання в системі корпоративного управління

1. Яке значення має фінансова звітність у системі корпоративного управління?
2. Які методи аналізу фінансової звітності використовуються для оцінки діяльності корпорації?
3. Хто є основними користувачами фінансової звітності корпорації?
4. У чому полягає сутність попередньої фінансово-економічної діагностики корпорації?

ТЕМА 7. Оцінювання ефективності корпоративного управління

1. Які сучасні підходи застосовуються для оцінювання ефективності корпоративного управління?
2. Які критерії визначають ефективність корпоративного управління?
3. Як оцінюється якість корпоративного управління на практиці?
4. Які міжнародні стандарти (OECD, IFC) використовуються для оцінки корпоративного управління?

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ

Для отримання додаткових балів з дисципліни здобувач може виконати індивідуальне навчально-дослідне завдання: написати тези в межах освітньої компоненти, попередньо погодивши з викладачем тему та план.

Тези – це короткий виклад основних ідей, результатів чи положень наукової роботи, дослідження або доповіді. Тези мають невеликий обсяг (2–5 сторінок); відображають мету, актуальність, методи, головні результати й висновки; готуються для участі у наукових конференціях, семінарах чи публікацій у збірниках.

Тобто тези – це стисла наукова робота, яка презентує найважливіше з дослідження без детальних описів чи розгорнутих доказів.

ІНДЗ оцінюються в 10 балів, які нараховуються здобувачу тільки у разі виходу збірника тез з або підтвердження редакції про прийняття статті до друку.

Теми для виконання ІНДЗ:

1. Еволюція теоретичних підходів до формування системи корпоративного управління.
2. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління: світовий досвід та українська практика.
3. Вплив державного регулювання ринку цінних паперів на розвиток корпоративного сектору України.
4. Роль фінансових посередників та фондових бірж у підвищенні ефективності корпоративного управління.
5. Взаємодія органів управління в акціонерних товариствах: баланс повноважень і відповідальності.
6. Інформаційна прозорість як чинник ефективності корпоративного управління.
7. Формування корпоративної стратегії розвитку в умовах нестабільного ринкового середовища.
8. Особливості стратегічного управління державними корпоративними правами в Україні.
9. Сучасні методи управління корпоративними витратами як інструмент підвищення ефективності діяльності.
10. Контролінг витрат у системі корпоративного управління: принципи та механізми реалізації.
11. Роль фінансової звітності у формуванні корпоративної прозорості та довіри інвесторів.
12. Методи фінансового аналізу як інструмент контролю ефективності корпоративного управління.
13. Міжнародні стандарти оцінювання ефективності корпоративного управління (на прикладі принципів OECD).
14. Система показників для оцінювання якості корпоративного управління в українських компаніях.
15. Еволюція моделей корпоративного управління: порівняльний аналіз світового досвіду.
16. Принципи корпоративного управління OECD та їх адаптація в Україні.
17. Роль корпоративної культури у формуванні ефективної системи управління.

- 18.Управління організаціями та акціонерами
- 19.Корпоративні права акціонерів: проблеми реалізації та захисту в Україні.
- 20.Взаємодія власників і менеджменту: вирішення агентської проблеми.
- 21.Роль ради директорів у стратегічному розвитку компанії.
- 22.Корпоративне управління і вартість бізнесу: взаємозв'язок та інструменти вимірювання.
- 23.Механізми забезпечення прозорості та підзвітності у корпоративному управлінні.
- 24.Регулювання корпоративних відносин у країнах ЄС та перспективи для України.
- 25.Agile governance як сучасна модель корпоративного управління.
- 26.Stewardship-підхід у корпоративному управлінні: нові акценти відповідальності.
- 27.ESG (екологічні, соціальні та управлінські) стандарти як інструмент сталого корпоративного розвитку.
- 28.Корпоративне управління в умовах цифрової трансформації бізнесу.
- 29.Соціальна відповідальність бізнесу як складова корпоративного управління.
- 30.Вплив воєнних і кризових умов на ефективність корпоративного управління в Україні.

6. ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ, ОТРИМАНИХ В НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Для здобувачів передбачено можливість перезарахування результатів неформальної освіти, максимальний обсяг перерахувань в межах ОК не більше 70% від кількості годин/кредитів за відповідним ОК, отримані результати можуть бути зараховані під час оцінювання знань здобувачів у рамках окремих модулів, тем, поточних контролів у межах ОК відповідно до компетентностей, запланованих результатів навчання та критеріїв оцінювання, зазначених у робочій програмі.

Зарахування результатів неформального навчання, як складової частини поточного або підсумкового контролю за дисципліною, можливе за умов подання здобувачем підтверджуючих документів до кінцевої дати поточного або підсумкового контролю.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

1. Методи навчання під час аудиторних занять:

- пояснювально-ілюстративний метод – застосовується для подання теоретичного матеріалу з використанням схем, графіків, презентацій, економічних моделей та прикладів із реального життя;
- евристичний (проблемно-пошуковий) метод – використовується для активізації мислення студентів, спонукає до пошуку рішень та економічного обґрунтування певних явищ;
- дискусійно-аналітичний метод – реалізується у формі групових обговорень, дебатів, SWOT-аналізу економічних ситуацій та аналізу кейсів, що сприяє формуванню критичного мислення;
- метод «мозкового штурму» – використовується для генерації ідей щодо вирішення економічних проблем або прогнозування економічної поведінки в умовах нестабільного середовища;
- ситуаційне навчання (кейс-метод) – застосовується при роботі з конкретними економічними ситуаціями (аналізі рішень, розробці варіантів дій), що допомагає поєднати теорію з практикою.

2. Методи навчання під час самостійної роботи здобувачів:

- робота з навчальною та науковою літературою – ознайомлення з рекомендованими підручниками, статтями, монографіями для поглиблення знань і підготовки до практичних занять;
- інтерактивні онлайн-тести та тренажери – самостійна перевірка засвоєння матеріалу через електронні платформи (Moodle, Google Classroom), що дозволяє отримати зворотний зв'язок;
- проектно-аналітична робота – написання есе, аналітичних записок або міні-досліджень на основі актуальних економічних тем;
- метод навчального портфоліо – здобувачі формують індивідуальний набір робіт, що відображає особистий прогрес у вивченні дисципліни, включаючи міні-дослідження, графіки, презентації тощо.

8. МЕТОДИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

В освітньому процесі використовується поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться на практичних заняттях, також оцінюється самостійна робота та індивідуальні навчально-дослідні завдання.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70-80 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен – 35 балів).

На підсумковий (семестровий) контроль (екзамен) рішенням кафедри відводиться 30 балів.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського використовує стобальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ЄКТС, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
A 90-100 балів ВІДМІННО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
B 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	

Оцінка за шкалами ЄКТС, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНІЙ
Д 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність здобувача є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Ех 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
Ф 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА															Підсумковий контроль (залік)	ІНДЗ ¹	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1							РОЗДІЛ 2											
Т1		Т2		Т3		Контрольна робота	Т4		Т5		Т6		Т7		Контрольна робота	30	10	100
ПР	СР.	ПР	СР.	ПР	СР.		ПР	СР.	ПР	СР.	ПР	СР.	ПР	СР.				
4	2	4	2	4	2	5	5	3	5	3	5	3	5	3	5			

¹ІНДЗ – індивідуальне наукове завдання

Шкала оцінювання: стобалова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за розширеною шкалою
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИМІТКА

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується у формах: усного і письмового опитування, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій тощо, проведення контрольних робіт, колоквіумів на ін. Поточний контроль самостійної роботи здійснюється за усіма темами. Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожен форму визначаються та затверджуються на засіданні кафедри.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України № 436-IV від 16.01.2003. — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
2. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Закон України “Про цінні папери і фондовий ринок”. [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України № 3480-IV від 23.02.2006. — Режим доступу до ресурсу: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-paperi-ta-fondoviy-rinok>
4. Закон України "Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні" [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-derzhavne-regulyuvannya-rinku-tsnnih-paperv-v-ukran-2>
5. Указ Президента України Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу:

- <https://www.nssmc.gov.ua/documents/ukaz-prezidenta-ukrani-pro-natsionalnyu-komsyu-z-tsnnih-paperv-ta-fondovogo-rinku>
6. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
 7. Закон України “Про Антимонопольний комітет України” [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України N 3659-XII від 26.11.1993. — Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
 8. Закон України «Про депозитарну систему України» [Електронний ресурс] / Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
 9. Указ Президента України «Про корпоратизацію підприємств» [Електронний ресурс] №210/93 від 15.06.1993. — Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/210/93#Text>
 10. Закон України „Про управління об'єктами державної власності” [Електронний ресурс] / Постанова Верховної Ради України N 185-V від 21.09.06. — Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>
 11. Поважний О. С. Корпоративне управління: підручник /Поважний О.С, Орлова Н.С., Харламова А.О. - К.: Кондор-Видавництво, 2025. - 244 с.
 12. Venger, L. (2025). Corporate governance tendencies in the context of sustainable development. Scientific Notes of Junior Academy of Sciences of Ukraine. URL: <https://man.org.ua/nv/index.php/about/article/view/147>
 13. Safronova, O. M., & Galitsyn, V. E. (2024). Current directions in reforming the management system of the state corporate sector in Ukraine. Scientific Herald of Uzhhorod University. Series: Economics. URL: <https://su-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/433>
 14. Aguilera, R. V., & Ruiz Castillo, M. (2025). Toward an updated corporate governance framework: Fundamentals, disruptions, and future research. Journal of Leadership and Organizational Studies. DOI: 10.1177/23409444251320399
 15. A literature review on corporate governance and ESG research: Emerging trends and future directions. (2025). International Review of Financial Analysis. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1057521924006914>
 16. Factors Influencing Corporate Governance: A Structured Literature Review. (2025). Proceedings of the International Conference on Business Excellence (PICBE). URL: <https://sciendo.com/article/10.2478/picbe-2025-0024>

Додаткова

1. Corporate governance, technological innovation, and corporate performance: Evidence from China. (2024). Heliyon. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844024074905>
2. Arifaj, A. H., et al. (2024). The impact of corporate governance and share capital structure on corporate social responsibility. Modern Economics. URL: <https://economics-msu.com.ua/en/journals/tom-11-4-2024/vpliv-korporativnogo-upravlinnya-ta-strukturi-aktsionernogo-kapitalu-na-korporativnu-sotsialnu-vidpovidalnist>
3. Fomina, O., Semenova, S., & Korol, S. (2025). CSRD implementation in the Ukrainian corporations' practice. Foreign Trade: Economics, Finance, Law. URL: <https://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/2240>
4. Береза, Ю., Гнатківський, Б., & Вітковський, Ю. (2024). Вплив корпоративного управління на сталий розвиток підприємств. Репозитарій Харківського державного біотехнологічного університету. URL: <https://repo.btu.kharkiv.ua/handle/123456789/63720>
5. Hrinka, T. (2024). Innovative Approaches to Corporate Governance in Ukraine: The Impact of Artificial Intelligence and the Use of Intelligence Analytical Tools. Economics and Management. URL: https://economics.kntu.kr.ua/eng/archive/12%2845%29/45_Hrinka.html
6. Mirishli, S. (2025). The Role of Legal Frameworks in Shaping Ethical Artificial Intelligence Use in Corporate Governance. arXiv preprint. URL: <https://arxiv.org/abs/2503.14540>
7. Hoffert, A. (2025). Absolute Governance: A Framework for Synchronization and Certification of the Corporate Contractual State. arXiv preprint. URL: <https://arxiv.org/abs/2501.13974>
8. Cui, J. (2025). Empirical Analysis of Digital Innovations Impact on Corporate ESG Performance. arXiv preprint. URL: <https://arxiv.org/abs/2504.01041>
9. Fahmida, L. (2025). Economic Implications of Corporate Governance and CSR: Evidence from Banks in Bangladesh. arXiv preprint. URL: <https://arxiv.org/abs/2501.15594>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. <https://www.nssmc.gov.ua>
2. Національний депозитарій України: <http://csd.ua/>
3. Регулювання ринку цінних паперів (досвід США, Великої Британії та Німеччини). <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29253.pdf>
4. Проєкт Білої книги з управління екологічними, соціальними та управлінськими (Environmental, Social, and Governance – ESG) ризиками

у фінансовому секторі. <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oprilyudneno-biluknigu-z-upravlinnya-esg-rizikami-u-finansovomu-sektori>